

Plenumsregning 3: Vektorligninger og matriser

Kapittel 3: Vektorlikninger

Oppgave 1

La $\mathbf{u} = \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \end{pmatrix}$ og $\mathbf{v} = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix}$ være to vektorer i $\mathbb{R}^2$.

- Regn ut $\mathbf{u} + \mathbf{v}$ og $\frac{1}{2}\mathbf{u} - 2\mathbf{v}$.
- Tegn en figur som viser vektorene $\mathbf{u}$, $\mathbf{v}$, $\mathbf{u} + \mathbf{v}$ og $\frac{1}{2}\mathbf{u} - 2\mathbf{v}$ i planet.

Oppgave 2

Finn ut om en vektor er en lineærkombinasjon av de andre:

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 4 \end{pmatrix}$$

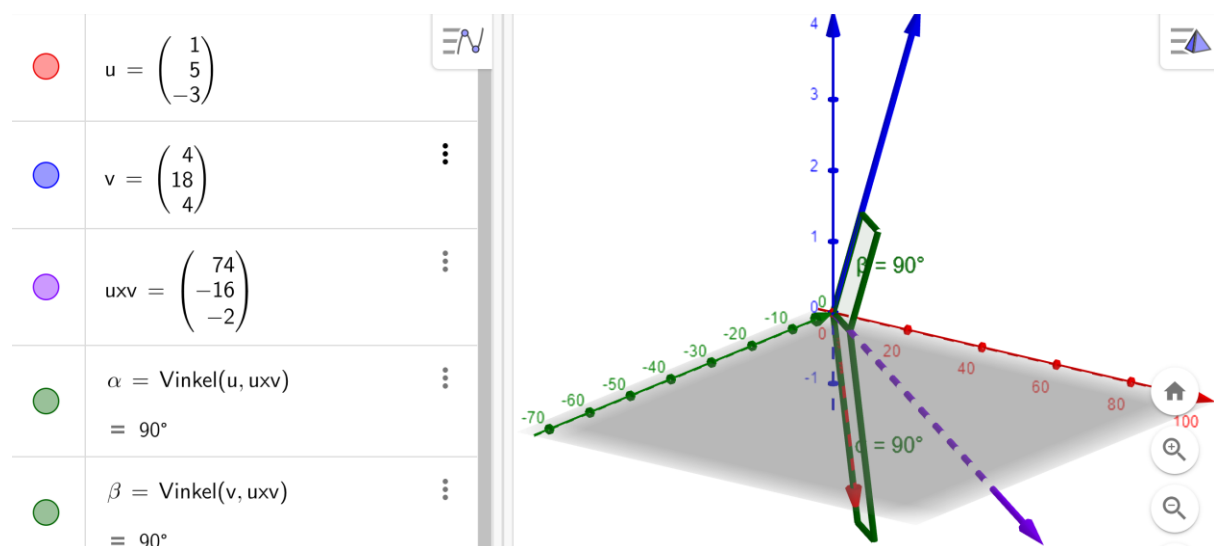
Oppgave 3

Finn en vektor som IKKE er en linærkombinasjon av:

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 5 \\ -3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 4 \\ 18 \\ 4 \end{pmatrix}$$

Strategi 1

- 1) Finne en vektor $\mathbf{x} = (x_1, x_2, x_3)$ som ER en lin.komb. av $\mathbf{u}$ og $\mathbf{v}$
- 2) Endre én komponent i $\mathbf{x}$ for å lage en ny vektor $\mathbf{y}$
- 3) Verifisere at $\mathbf{y}$ IKKE er en lin.komb. av $\mathbf{u}$ og $\mathbf{v}$

Kapittel 4: Matriser

Oppgave 1

La A og B være matriser, og $\boldsymbol{v}$ en vektor:

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 5 \\ 2 & 3 & -1 \\ -8 & 0 & 2 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 5 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}, \boldsymbol{v} = \begin{bmatrix} 7 \\ 2 \\ -4 \end{bmatrix}$$

Regn ut eller forklar hvorfor uttrykkene ikke gir mening:

a) AB

b) BA

c) $\boldsymbol{v}^T \boldsymbol{v}$

Generelt

Gitt matriser (og vektorer) $A_{r \times k}$ og $B_{m \times n}$, må $k = m$ for at vi skal kunne finne matriseproduktet $A \cdot B$.

Oppgave 4

Bestem om matrisene er inverterbare, og finn om mulig den inverse matrisen.

a) $\begin{bmatrix} 1 & 7 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$

Def: La A være en $n \times n$ -matrise. En **invers** til A er en $n \times n$ -matrise B som er slik at $A \cdot B = I_n = B \cdot A$. En matrise er **inverterbar** hvis den har en

Fremgangsmåte

- 1) Sett opp matrisen $(A|I)$
- 2) Utfør Gauss-Jordan eliminasjon til redusert trappeform
- 3) Matrisen til høyre er inversen

Eksamen vår 2019

Oppgave 6

La $p(x) = 3x^2 - 3x - 6$, $q(x) = x^2 - x - 8$ og $r(x) = 4x^2 - 9x + 3$.

Avgjør om $r(x)$ kan skrives som en lineærkombinasjon av $p(x)$ og $q(x)$.

Eksamen vår 2018

Oppgave 4

Anta at a, b, c og x, y, z er vilkårlige reelle tall.

a) Beregn matriseproduktet

$$\begin{bmatrix} 1 & a & b \\ 0 & 1 & c \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & x & y \\ 0 & 1 & z \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

uttrykt ved a, b, c og x, y, z .

b) Hva er den inverse til matrisen

$$\begin{bmatrix} 1 & a & b \\ 0 & 1 & c \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

uttrykt ved a, b, c ?

Ekstraoppgaver

Oppgave 5

La A være følgende matrise:

- Kan du finne et tall c og en vektor $\boldsymbol{v}$ (som ikke skal være nullvektoren) slik at $A\boldsymbol{v} = c\boldsymbol{v}$?
- I så fall, for hvilke valg av c eksisterer en slik ikke-null vektor?
- Kan du gi en geometrisk forklaring på hva som skjer når du multipliserer A med vektorene i de ulike tilfellene for c ?

